

Justitsminister som det ærebe Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds (Klein) forsvarede deres Opfattelse, kommet to forskjellige Betragtningmaader frem, den ene, der søger at fastholde den reent, skarp juridiske Betragtningmaade, der fortolker Loven efter Ordene, som den foreligger, og, sættende sig paa Dommerfædet, søger at finde det Rette, og den anden, der gennem en Række af Undersøgelser fra Sagens Natur søger at vise, at selv om man træder ned fra Dommerfædet, stemmer dog deres Paastand med det Rette. Med Hensyn til den første Række af Betragtningmaader, den nemlig, som angaaer den reent juridiske Betragtning fra Dommerfædet, saa henholder den sig til, hvad der staaer i Loven, til Henviisningen til Loven af 31te Marts 1860; om denne Betragtningmaade har det ærebe Medlem (Klein) meget rigtigt sagt, at den bringer det her foreliggende Spørgsmaal op paa et meget høiere Standpunkt, nemlig hen til at undersøge, om Rigsdagen ved at tage den Beslutning, som Udvalget tidligere, med Understøttelse af Thinget, har erkjendt for den rette, ikke vil fremkalde et Sammenstød mellem Domstolene og Lovgivningsmagten. Jeg troer, det ærebe Medlems Opfattelse er rigtig, og han støtter sig i den Henseende til nogle Bemærkninger af Justitsministeren, hvori der er sagt, at det staaer til Domstolene at fortolke Loven, og at denne Fortolkningsret bliver tilbage for Domstolene, selv naar Thinget skulde komme til en anden Betragtningmaade. Men det er ikke alene Domstolene, der have Ret til Fortolkning af Loven, nei, denne Ret har ogsaa Lovgivningsmagten; men de fortolke paa forskjellige Maader: Ved Domstolenes Fortolkning, der sætter Dommeren sig paa sit Sæde, tager sit Bind for Dinene, aabner sine Øren og hører efter Lovens Ord for af dem at udfinde den Mening, de efter hans Overbeviisning bør have, selv om hans Forstand maatte sige, at den er urigtig; det er Lovens Villie, han skal objektivere, og hans Fortolkning maa ikke gaae videre, end hans Overbeviisning tilfiser ham at være stemmende med en forstandig grammatisk Opfattelse af Lovens Indhold. Hvad derimod den lovgivende Magt angaaer, saa fortolker den gennem Loven, og her er et

af de Spørgsmaal, som i dette Dilemma foreligge, af stor Betydning. Finantsloven er ogsaa en Lov, der staaer ligeoverfor Lønningsloven, og her kommer det gamle Spørgsmaal frem: Hvilket Herredømme udøver Finantsloven for ethvert enkelt Aar ligeoverfor Lønningslovene? Naar Finantsloven har givet sin Fortolkning for et Aar, saa er der for det Aar et bestemt Lovbud for det paagjældende Tilfælde, og der kan, dersom Spørgsmaalet bringes for Domstolene, ikke dømmes Andet, end hvad Loven har sagt. Men herved vender et andet meget vigtigt Spørgsmaal tilbage, og det er: Kunne egentlig Lønningslove betragtes som Andet end Regulativer, som Ministeriet følger for at kunne opstille Finantslovsforslaget paa en lettere og simplere Maade, under den Forudsætning, at, rettende sig efter disse Regulativer, vil det, som Ministeriet opstiller i Finantsloven, finde Medhold her paa Rigsdagen. Jeg er overbevist om, at man i Tidens Længde, naar ikke denne Opfattelse bliver antagen, uden at dette Stempel udtryffeligt er sat paa Lovene, vil komme til at stemple Alt, hvad der er Lønningslove, saaledes, at der ikke bliver nogen Tvivl derom; thi naar dette ikke skeer, vil der idelig kunne opstaae Strid og Misforstaaelser imellem de Styvende, som maae sige efter den Overbeviisning, de medbringe fra de Forhandlinger, de have bivaanet i den lovgivende Forsamling, saaledes som den tidligere Indenrigsminister og den nuværende Finantsminister have gjort — og skulle saa Domstolene ved enhver Leilighed kunne komme og møde dem og sige: Nei, saaledes skulle Lovene ikke forstaaes? Det kan ikke være muligt, det kan ikke gaae an, det Forhold kan ikke bestaae imellem Embedsmændene og Regjeringen; men Regjeringen har ogsaa et simpelt Middel, som den kan anvende, og som viser, at der slet ikke fra Embedsmændenes Side kan gjøres Brug af denne saakaldte lovlige Ret, thi Regjeringen kan uden Videre, hver Gang en Embedsmand forsøger paa at gjøre denne Ret gjældende, strax give ham hans Afsted, og vi bevilge, at han faaer sin Pension, hvilket er det Yderste, han kan begjære. Embedsmanden har med Hensyn til det Spørgsmaal, hvad Finantsloven har at betyde ligeoverfor hans Lønning, kun at vælge imellem